

FAQ - Sectorale boekhoudregeling

Erratum in MARZ (rekening mee te houden vanaf boekjaar 2026, al zal dit pas in een volgende versie van het KB worden aangepast)

In het onderdeel 'Definities van de inhoud en gebruik van de rekeningen opgenomen in het algemeen rekeningenstelsel voor de ziekenhuizen' (zie bijlage 2 van het wijzigings-KB MARZ van 4 juli 2024) wordt, voor het deel van de subsidies die geboekt zijn in [de kapitaalsubsidies \(deel van het eigen vermogen \(zie rek. 15\)\) ten onrechte](#) nog verwezen naar de vroeger te gebruiken Financiële Opbrengsten (rek. 753) voor de in resultaatname van de kapitaalsubsidies, terwijl daarvoor vanaf 2026 een rekening 736 'In resultaat te nemen kapitaal- en intrestsubsidies' wordt gebruikt.

De alinea onder 15. Kapitaalsubsidies wordt bij een volgende aanpassing van het KB 'MARZ' aangepast.

De omschrijving van de rekening 7361. VIPA (uitdovende subsidieregeling Vlaamse Gemeenschap) zal als volgt aangepast worden:

7361. Uitdovende subsidieregeling

Op deze manier is de rekening 7361 voor alle ziekenhuizen, in alle regio's, vanaf 2026 te gebruiken in de plaats van de geschrapte rekening 753.

Het betreft hier alle subsidies die [bij toekenning](#) in het eigen vermogen ([rek. 15](#)) van het ziekenhuis werden opgenomen, [ontvangen in één keer of gespreid over 20 jaarlijkse gebruikstoelagen \(VL\)](#), en vervolgens evenredig met de jaarlijkse afschrijvingen [van de gefinancierde activa, in opbrengst genomen bedragen](#):

- 1) de historische investeringssubsidies, daterend van vóór de 6de staatshervorming.
- 2) én alle latere financieringen die nog integraal in het eigen vermogen werden opgenomen.

In het boekhoudplan is er regelmatig de kans gegeven om rekeningen van ... tot ... te creëren. Bij nader toezien kan dit in de Finhosta-inzameling aanleiding geven tot problemen.

Vanaf 1 januari 2026 worden deze rekeningen telkens beperkt tot de eerst weergegeven rekening, waarbij de ziekenhuizen uiteraard nog steeds de kans krijgen dit voor intern gebruik verder op te splitsen volgens hun noden.

(Op de website zijn deze wijzigingen duidelijk aangebracht in de verschillende versies van het boekhoudplan.)

Vb. 133. ~~tot 139~~. Andere bestemde fondsen

<p>De benaming van de rekening 706 wordt aangepast om duidelijk te maken dat deze rekening <u>enkel</u> gebruikt kan worden voor de financiering per ligdag door het Waals Gewest en door de Franse Gemeenschap:</p> <p>706. Financiering van de gefedereerde entiteit – Prix d'hébergement</p> <ul style="list-style-type: none">- de verwijzing naar de financierende regio's wordt geschrapt;- de term 'Prix d'hébergement' wordt niet vertaald.
<p>Binnen de rekeningen 29. Vorderingen op meer dan één jaar wordt de benaming van de rekening 2916. Overige vorderingen verduidelijkt door er 'rentedragend' aan toe te voegen:</p> <p>2916. Overige rentedragende vorderingen</p> <p>Hiermee wordt het onderscheid verduidelijkt met de rekening 2918. Niet-rentedragende vorderingen of gekoppeld aan een abnormaal lage rente.</p>
<p>Toe te voegen rekeningen:</p> <p>630924. Op grote herstellings- en grote onderhoudswerken</p> <p>630925. Op inrichting van de gebouwen</p> <p>6309251. Op herconditioneringswerken</p> <p>6309252. Op investeringen gerealiseerd in het kader van duurzame ontwikkeling</p> <p>6309253. Op andere inrichting van de gebouwen</p>
<p>Aan te passen voetnoten (zie ook verder: bij de rekeningen van klasse 2)</p> <p>² Mits intra- of extracomptabele opvolging van aanschaffingswaarde en geboekte afschrijvingen en waardeverminderingen. Aanbevolen laatste digit is respectievelijk '0' en '9'.</p> <p>³ Mits intra- of extracomptabele opvolging van aanschaffingswaarde, geboekte meerwaarden en geboekte afschrijvingen en waardeverminderingen. Aanbevolen laatste digit is respectievelijk '0', '8' en '9'.</p> <p>⁴ Mits intra- of extracomptabele opvolging van de opdeling in 'in volle eigendom' en 'andere'. Aanbevolen voorlaatste digit is respectievelijk '1' en '2' (voorlaatste in geval de aanbeveling hierboven voor aanschaffingswaarde, geboekte meerwaarden en geboekte afschrijvingen wordt gevolgd).</p>

Toe te voegen rekeningen: aanpassing van de indeling van de rekening 733012.

73301. Infrastructuursubsidies van de gefedereerde entiteiten

733010. Strategisch forfait (Vlaamse Gemeenschap)

733011. Instandhoudingsforfait (Vlaamse Gemeenschap)

733012. Andere infrastructuursubsidies van de gefedereerde entiteiten

7330121. Toestelforfait (Vlaamse Gemeenschap)

7330129. Andere infrastructuursubsidies van de gefedereerde entiteiten

Toe te voegen rekening (zie ook inhoudelijke toelichting bij de klasse 7):

73313. Aanvullende RIZIV-financiering voor de opdracht van algemeen belang (art. 56, §1) – uit de honoraria

« Overeenkomst ter uitvoering van artikel 56, §1, betreffende de aanvullende financiering van de opdracht van algemeen belang die aan ziekenhuizen is toevertrouwd in het kader van een bijzondere inspanning van de federale regering »

Ziekenhuizen onderworpen aan de sectorale boekhoudregeling	
<p>De federale overheid legt de sectorale boekhoudregeling (“KB jaarrekeningen” en “KB boekhoudplan”) op aan de algemene en psychiatrische ziekenhuizen, zonder onderscheid naargelang het ziekenhuis een privaat- of publiekrechtelijk karakter heeft. Deze sectorale boekhoudwetgeving werd, met het aanpassen van de beide KB’s in 2024 hervormd en werd “gelijkwaardig” gemaakt t.o.v. het gemeen boekhoudrecht vzw’s. Door die “gelijkwaardigheid” primeert voor ziekenhuizen-vzw’s de sectorale boekhoudregeling ziekenhuizen.</p> <p>De gefedereerde entiteiten zijn voor andere sectoren verantwoordelijk (vb. revalidatieziekenhuizen, ...) en kunnen al dan niet beslissen om de inhoud van de federale KB’s over te nemen in een eigen rechtsinstrument mits het respecteren van de algemene boekhoudwetgeving.</p>	
Aanpassingen, continuïteit en weergave 2025 – 2026	
<p>Wordt een hulpmiddel aangereikt voor de voorbereidingen in de ziekenhuizen en de boekhoudsoftware?</p>	<p>De FOD VG stelt een concordantietabel, een boekhoudplan in Word en in Excel en een FAQ ter beschikking via Ziekenhuisboekhouding FOD Volksgezondheid.</p> <p>De belangrijkste wijzigingen per boekhoudkundige klasse zijn weergegeven in de omzendbrief van 1 oktober 2024, op dezelfde locatie terug te vinden.</p> <p>Deze boekhoudplannen en FAQ worden zo nodig bijgewerkt.</p>
<p>Moeten er op 1 januari 2026 bedragen worden geopend op andere/nieuwe rekeningen?</p>	<p>Ja, de balansrekeningen worden op 01.01.2026 geopend in het aangepaste rekeningenstelsel.</p> <p>Bijzondere aandacht is nodig voor alle rekeningen van de klasse 1 t.e.m. klasse 5 waar zich wijzigingen, inhoudelijk of wat de nummering betreft, voordoen.</p> <p>De concordantietabel van de rekeningen kan hierbij een hulp zijn.</p> <p>Een voorbeeld: investeringen die t.e.m. 2025 werden geboekt op bijvoorbeeld de voorheen bestaande rekening 23. ‘Materieel voor medische uitrusting’ worden op 01.01.2026 met de juiste bedragen geopend op de nieuwe rekening 230. ‘Medische installaties, machines en uitrusting’.</p>

<p>Wordt er een regeling opgelegd voor de afsluiting van het boekjaar 2026, met betrekking tot de weergave van 2025?</p>	<p>Afhankelijk van de gebruikte boekhoudsoftware zijn er de volgende opties voor de heropening van de balans op 01.01.2026.</p> <ul style="list-style-type: none">- Extracomptabel: de heropening van de balans op 01.01.2026 gaat niet gepaard met journaalposten.<ul style="list-style-type: none">o De koppelingen van de oude aan de nieuwe rekeningen kan nodig zijn in de aparte softwaremodules (bijvoorbeeld kunnen de bestaande investeringen gekoppeld worden aan de nieuwe rekeningen in de module vaste activa).o Buiten de boekhouding is er reconciliatie van de bedragen op 31.12.2025 met deze op 01.01.2026.- Intracomptabel: nieuwe rekeningen in de boekhoudsoftware worden gecreëerd, er gebeurt een geprogrammeerde, aangepaste opening van alle balansrekeningen volgens hun eindsaldi in de boekhouding 2025. De heropening van de balans op 01.01.2026 gebeurt via journaalposten in een <i>fictieve</i> periode tussen 31.12.2025 en 01.01.2026. Daarna wordt de eindpositie van deze <i>fictieve</i> periode de beginbalans van 2026. <p>Bij de intra- of extracomptabele werkwijze, zal de revisor, op basis van de verantwoordingsstukken die door het ziekenhuis worden aangereikt (bv. de werkwijze voor deze overgang en de reconciliatie tussen de eindsaldi van de rekeningen 2025 en de beginsaldi van de nieuwe rekeningen 2026), toezien op de correctheid en validiteit. De verantwoording hoeft niet te worden opgenomen in de toelichtingen bij de jaarrekeningen 2026. Immers, de nieuwe regelgeving geeft geen aanleiding tot herwaarderingen.</p>
<p>Wat zal er bij de afsluiting van het boekjaar 2026 toe te lichten zijn m.b.t. de wijzigingen?</p>	<p>In de toelichtingen bij de jaarrekeningen 2026 moet er uitdrukkelijk vermeld worden dat in 2025 de jaarrekeningen goedgekeurd werden op basis van een ander rekeningenstelsel. Immers, de bedragen en de rekeningen van 2025 opgenomen in de kolom "vorig boekjaar" van de jaarrekening 2026 stemmen daardoor niet volledig overeen met deze in de goedgekeurde jaarrekening 2025. Er treden classificatieverschillen op. Er wordt in de toelichting verwezen naar het KB MARZ van 2024, waarmee een aangepast rekeningenstelsel wordt opgelegd, maar het KB moet niet verder uitgelegd worden.</p>

- Vermits het met de nieuwe rekeningen alleen gaat om classificatieverschillen zonder resultaatimpact, is het eigen vermogen per 31 december 2025 gelijk aan het eigen vermogen van 1 januari 2026. Dit heeft tot gevolg dat er geen verplichting is om de financiële impact op het resultaat en het eigen vermogen mee te delen.

Doordat de indeling van onder meer de rekeningen 16X wijzigt, legt het ziekenhuis de overeenstemming in de toelichtingen uit.

- Voor de voorstelling van de resultatenrekeningen van 2025 in de kolom “vorig boekjaar” in de jaarrekening 2026:

Voor de weergave in de kolom “vorig boekjaar” naast de kolom “boekjaar” in de jaarrekeningen 2026, worden de uitzonderlijke resultaten van 2025 opgenomen onder **niet-recurrente** resultaten. Alle andere (= niet-uitzonderlijke) resultaten 2025 worden in dit schema opgenomen als **recurrente** resultaten.

De bedoeling van de presentatie van balans en resultatenrekeningen van het jaar 2025 naast 2026 bestaat erin de stakeholders het jaar 2025 te laten vergelijken met 2026.

In de modellen van de jaarrekening van de Nationale Bank dient, bij het indienen van de jaarrekening 2026, trouwens op de eerste bladzijde te worden aangeduid dat de bedragen van het vorige boekjaar 2025 niet identiek zijn met die welke in 2025 openbaar werden gemaakt.

De heropening van de balans op 01.01.2026 dient niet noodzakelijk gepaard te gaan met journaalposten, maar de werkwijze van de overgang en de reconciliatie wordt ter beschikking gehouden door de boekhouding met het oog op transparantie. Dit moet niet worden opgenomen in de toelichtingen bij de jaarrekeningen 2026.

Het IBR volgt dit mee verder op en informeert haar leden over de info beschikbaar op de website van de FOD Volksgezondheid.

	<p>In de toelichtingen is bij de waarderingsregels op te nemen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Voor de investeringen vanaf 2026: verwijzen naar de waarderingsregels in het koninklijk besluit betreffende de jaarrekeningen van de ziekenhuizen van 19 juni 2007, gewijzigd bij koninklijk besluit van 9 juli 2024; - Voor de investeringen t.e.m. 2025: idem als wat werd opgenomen in de toelichting van de boekjaren t.e.m. 2025. <p>Conform het Wetboek van vennootschappen en verenigingen zijn alle vzw's verplicht om hun jaarrekening neer te leggen bij de Balanscentrale van de Nationale Bank, los van het feit of het gaat om een jaarrekening vzw gemeen boekhoudrecht of een jaarrekening volgens de sectorale regeling ziekenhuizen.</p> <p>In het Regeerakkoord van de federale regering 2025-2029 is opgenomen dat alle ziekenhuizen in de toekomst een jaarrekening dienen neer te leggen bij de Balanscentrale van de Nationale Bank. Dit is geen bevoegdheid van de minister van Volksgezondheid, echter de FOD VVVL zal dit opvolgen en communiceren.</p>
<p>De software waar het ziekenhuis beroep op doet voor de boekhoudkundige opvolging vereist aanpassingen.</p> <p>Vb.1 nieuwe rekeningen klasse 2: overboekingen naar andere rekeningen ingevolge nieuwe MARZ, met behoud van het reeds lopende afschrijvingsplan.</p> <p>Vb.2 ingebruikname van het actief na 2026 (en dus nieuwe afschrijvingsregels) maar met een budgettering/bestelling/gunning vóór 2026.</p> <p>Vb.3 de verschillende softwaremodules (vb. facturatie, apotheek, personeelsadministratie, ...) voeden de boekhoudkundige rekeningen die in bepaalde gevallen gewijzigd zijn.</p>	<p>De FOD Volksgezondheid is er zich van bewust dat het in overeenstemming brengen van de KB's 2024 MARZ en jaarrekeningen aan de aangepaste algemene boekhoudwetgeving ingrijpend is, en de nodige voorbereiding en tijd vergt.</p> <p>Om ziekenhuizen en softwareleveranciers de tijd te geven zich voor te bereiden op deze wijzigingen met ingang van het boekjaar 2026, werden de wijzigingen aan het KB jaarrekeningen en het KB MARZ gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad in de zomer van 2024, gepaard gaande met een communicatie aan de sector die ook voor de softwareleveranciers toegankelijk is.</p> <p>Zie ook de publiek toegankelijke informatie: Ziekenhuisboekhouding FOD Volksgezondheid</p> <p>Houd uw softwareleverancier op de hoogte van alle wijzigingen vanaf boekjaar 2026.</p>

Aangepaste werkwijze FOD VG voor de inhaalbedragen BFM: gevolgen voor ziekenhuisboekhouding ?	
<p>Hebben de aanpassingen aan de MARZ invloed op de boekingen in aanloop naar de definitieve afsluitingsbrief herzieningen?</p>	<p>Ja, in beperkte mate. Elke kost en elke opbrengst moet vanaf 2026 immers gecatalogeerd worden als hetzij 'recurrent', hetzij 'niet-recurrent':</p> <ul style="list-style-type: none"> - toelichting begrippen zie o.a. in deze FAQ bij de klassen 6 en 7; - belang 'recurrent' en 'niet-recurrent' i.k.v. de boekingen inhaalbedragen BFM
<p>Blijven de boekhoudkundige principes dezelfde?</p>	<p>De boekhoudkundige principes veranderen niet: de jaarrekeningen dienen steeds een <i>getrouwe</i> weergave te zijn van de financiële situatie; inschattingen worden <i>voorzichtig</i> geboekt. Eventuele onzekerheden worden toegelicht.</p> <p>De journalposten wijzigen in principe niet, soms wel de timing, volgorde of frequentie.</p>
<p>Definiëring van de begrippen 'voorlopige herziening' en 'definitieve herziening' in de nieuwe werkwijze?</p>	<p>In wat volgt worden de termen als volgt gebruikt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - voorlopige herziening via BFM = niet-definitief (voor alle ziekenhuizen) → <ul style="list-style-type: none"> o het <u>ziekenhuis</u> kan nog opmerkingen maken met het oog op het bijsturen van bedragen of berekeningen ('opmerkingen' cf. art. 108 van de ziekenhuiswet) o de overheid heeft nog de mogelijkheid om de bedragen/berekeningen bij te sturen (correcties in positieve en negatieve zin) - herziening via definitieve afsluitingsbrief, (definitief, per jaar, per ziekenhuis) → <ul style="list-style-type: none"> o de <u>overheid</u> kan de meegedeelde bedragen <u>niet</u> meer wijzigen o het <u>ziekenhuis</u> kan tot 60 d. na de betekening beroep aantekenen bij de Raad van State

<p>Te boeken door het ziekenhuis voor boekjaar N:</p> <p>(gaat gepaard met extracomptabele berekening en opvolging van elk inhaalbedrag</p> <ul style="list-style-type: none">- per financieringsmaatregel (of “herzieningsmaatregel” of “-element”);- per financieringsperiode)	<p>1. <u>IN en VOOR BOEKJAAR N:</u></p> <p>raming van de <i>te ontvangen en/of terug te betalen inhaalbedragen BFM</i> :</p> <ul style="list-style-type: none">○ recurrent resultaat :<ul style="list-style-type: none">▪ rekening 701. ‘Geraamd inhaalbedrag BFM van het boekjaar’○ balans: vordering of schuld met inschatting KT of LT :<ul style="list-style-type: none">▪ rekeningen (403 – 2903 – 443 – 1793) <p>2. <u>IN BOEKJAREN N+1, N+2, N+3, N+... :</u></p> <p>- Extracomptabele jaarlijkse evaluatie van de reeds geboekte inhaalbedragen, is er bijkomende betrouwbare informatie omtrent de nog te ontvangen en/of terug te betalen inhaalbedragen ?</p> <ul style="list-style-type: none">vb. 1. berekeningsfout in raming door ziekenhuis of meegedeeld door FOD VGvb. 2. aanpassing KB van 25 april 2002 m.b.t. BFM-maatregel voor jaar N, met nieuwe informatie <p>...</p> <p>Wijzigingen geven dan <u>boekhoudkundig</u> aanleiding tot:</p> <ul style="list-style-type: none">• een aanpassing van de balans (rek. 403 – 2903 – 443 – 1793)• een boeking van een niet-recurrent resultaat (in 2025: ‘uitzonderlijk’), <u>enkel</u> indien het ziekenhuis een foute inschatting (berekeningsfout of bij gebrek aan informatie) vaststelt bij de eerdere raming van het inhaalbedrag: verschil tussen het inhaalbedrag na bijkomende informatie en onder 1. geboekt inhaalbedrag en:<ul style="list-style-type: none">- rekening 664 of 764. ‘Herziening BFM van een vorig boekjaar’
--	--

- **Voorlopige notificatie BFM** (overgangsperiode of toekomstige procedure), gevolgd door **vereffening**

Vergelijking met de geboekte inhaalbedragen:

- met boekhoudkundige aanpassing van de **balans** van LT naar KT (rek. 403 – 2903 – 443 – 1793)

Vereffening:

- met vervolgens bij de vereffening: maandelijkse afboeking van de KT-vordering of -schuld

Resultaat? :

! Na een zorgvuldige afweging per onderdeel van de herberekening – uitsluitend gebaseerd op de geldende boekhoudkundige beginselen waarop ook de revisoren zich baseren bij hun oordeel over de jaarrekening – beslist het ziekenhuis of er ook nog een niet-recurrent resultaat wordt geboekt, en het bedrag ervan. Een boeking in niet-recurrent resultaat zal enkel het geval zijn als de berekeningswijze en de toegepaste principes van FOD VVVL bijkomende inzichten opleveren voor het ziekenhuis.

In het geval er toch resultaat wordt geboekt, zie de verwijzing naar de rekeningen, zoals weergegeven bij de herziening in punt 3 hieronder.

De vereffening na voorlopige notificatie houdt geen rekening :

- met de uitkomst volgens de gekende procedure FRZV van de opmerkingen van de ziekenhuizen cf. art. 108 van de ziekenhuiswet;
- met eventuele latere correcties van de overheid.

3. IN BOEKJAAR N + x :

Herziening = **definitieve afsluitingsbrief** van de FOD VG met de te ontvangen en/of terug te betalen inhaalbedragen BFM voor herzieningsperiodes van het boekjaar N:

→ te boeken bedrag per herzieningselement voor boekjaar N:
(definitief herzieningsbedrag) - (nog openstaand inhaalbedrag na 1. t.e.m. 2.)

- **niet-recurrent resultaat** (t.e.m. boekjaar 2025: 'uitzonderlijk' resultaat):
 - rekening 664 of 764. 'Herziening BFM van een vorig boekjaar'
- **balans: vordering of schuld op KT of LT**

*Het **bedrag** dat de overheid in dit stadium nog dient te **vereffenen**, is in principe het gevolg van aanpassingen (correcties na opmerkingen van het ziekenhuis of op initiatief van de overheid) na de herberekening zoals meegedeeld en vereffend in de voorlopige notificatie (zie 2. supra). Het **bedrag** dat het ziekenhuis nog **in resultaat moet nemen** hangt af van de beslissingen hieromtrent van de voorgaande jaren.*

Waarderingsregels	
<p>Waarom werd de wetgeving omtrent de afschrijvingsregels gewijzigd?</p>	<p>Het was noodzakelijk dat de tegenspraak tussen de sectorale boekhoudregeling voor ziekenhuizen en de in 2003 en in 2019 hervormde algemene boekhoudwetgeving voor vzw's, nl. Wetboek van vennootschappen en verenigingen (WVV), werd weggewerkt.</p> <p>De nieuwe regelgeving stemt beter overeen met de realiteit, in het bijzonder omdat de pro rata-afschrijving voortaan start in de maand na de ingebruikname van de investering in plaats van het daaropvolgende jaar.</p>
<p>Wat als de afschrijving van een investering reeds een aanvang nam vóór de ingangsdatum van de nieuwe KB's?</p>	<p>Er is een uitdoofscenario voorzien: als een afschrijvingskost ten laste is genomen in 2025 of eerder, dan wordt het initiële afschrijvingsplan van de betrokken investering verder gevolgd tot de volledige afschrijving ervan of totdat de investering uit gebruik wordt genomen (tot boekwaarde = 0).</p>
<p>Hebben de nieuwe afschrijvingsregels een impact op het resultaat van het ziekenhuis?</p>	<p>Ja, de nieuwe afschrijvingsregels hebben tijdelijk een impact op het resultaat van het ziekenhuis. Voor investeringen die vanaf 2026 in gebruik worden genomen, zal de afschrijving gemiddeld ongeveer 6 maanden eerder starten en ook vroeger eindigen.</p> <p>Door het uitdoofscenario voor vroegere investeringen tot einde 2025 is er een impact op het resultaat van meerdere boekjaren. Deze impact is tijdelijk en neemt met de jaren af. De impact op het resultaat ontstaat doordat investeringen die vóór 2026 in gebruik zijn genomen, nog volgens de oude regels worden afgeschreven en ondertussen gelden de nieuwe afschrijvingsregels voor de nieuwe investeringen. De geleidelijke overgang (uitdoofscenario) volgt uit het FRZV-advies over de aanpassingen van de KB's 2024.</p> <p>De toepassing van pro rata-afschrijvingen heeft géén invloed op de cashflow van het ziekenhuis. Algemeen kan de cashflow immers worden gezien als de som van het resultaat en de afschrijvingen. Een dalend resultaat door a.h.w. sneller af te schrijven wordt gecompenseerd door de hogere afschrijvingen.</p>

Afschrijvingen ¹	<ul style="list-style-type: none"> - Afschrijvingen worden in mindering gebracht op het actief. - Afschrijvingen worden aan 100% geboekt; subsidies worden apart verwerkt via de resultatenrekening. - Afschrijvingskosten² worden voor de investeringen vanaf 2026 pro rata ten laste genomen vanaf de maand na ingebruikname van de investering (voor investeringen tot 2025 was dat vanaf januari van het volgende jaar). - Afschrijvingsduur³ wordt voor de investeringen vanaf 2026 uitgedrukt in jaren (toegepast in maanden), niet langer in procenten. Elk afschrijvingsjaar wordt hetzelfde % van de investering afgeschreven. Dit laatste betekent een wijziging voor de afschrijvingen op 3 en op 33 jaar die een hogere afschrijving kenden het eerste jaar na ingebruikname. <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; margin: 10px 0;"> <tr> <td style="width: 80%;">Oprichtingskosten</td> <td style="width: 20%;">3 jaar</td> </tr> <tr> <td>Immateriële vaste activa</td> <td>3 jaar</td> </tr> <tr> <td colspan="2">Gebouwen:</td> </tr> <tr> <td style="padding-left: 20px;">Gebouwen</td> <td>33 jaar</td> </tr> <tr> <td style="padding-left: 20px;">Overige zakelijke rechten op onroerende goederen</td> <td>33 jaar</td> </tr> <tr> <td style="padding-left: 20px;">Grote herstellings- en grote onderhoudswerken</td> <td>10 jaar</td> </tr> <tr> <td style="padding-left: 20px;">Inrichting van de gebouwen</td> <td>33 jaar</td> </tr> <tr> <td colspan="2">Installaties, machines en uitrusting:</td> </tr> <tr> <td style="padding-left: 20px;">Medische installaties, machines en uitrusting</td> <td>5 jaar</td> </tr> <tr> <td style="padding-left: 20px;">Niet-medische installaties, machines, uitrusting</td> <td>10 jaar</td> </tr> <tr> <td style="padding-left: 20px;">Informaticamaterieel</td> <td>5 jaar</td> </tr> <tr> <td colspan="2">Meubilair en rollend materieel:</td> </tr> <tr> <td style="padding-left: 20px;">Meubilair</td> <td>10 jaar</td> </tr> <tr> <td style="padding-left: 20px;">Rollend materieel</td> <td>5 jaar</td> </tr> </table> <ul style="list-style-type: none"> - De afschrijvingsmethode voor de investering wordt consistent toegepast als een lineaire afschrijving. 	Oprichtingskosten	3 jaar	Immateriële vaste activa	3 jaar	Gebouwen:		Gebouwen	33 jaar	Overige zakelijke rechten op onroerende goederen	33 jaar	Grote herstellings- en grote onderhoudswerken	10 jaar	Inrichting van de gebouwen	33 jaar	Installaties, machines en uitrusting:		Medische installaties, machines en uitrusting	5 jaar	Niet-medische installaties, machines, uitrusting	10 jaar	Informaticamaterieel	5 jaar	Meubilair en rollend materieel:		Meubilair	10 jaar	Rollend materieel	5 jaar
Oprichtingskosten	3 jaar																												
Immateriële vaste activa	3 jaar																												
Gebouwen:																													
Gebouwen	33 jaar																												
Overige zakelijke rechten op onroerende goederen	33 jaar																												
Grote herstellings- en grote onderhoudswerken	10 jaar																												
Inrichting van de gebouwen	33 jaar																												
Installaties, machines en uitrusting:																													
Medische installaties, machines en uitrusting	5 jaar																												
Niet-medische installaties, machines, uitrusting	10 jaar																												
Informaticamaterieel	5 jaar																												
Meubilair en rollend materieel:																													
Meubilair	10 jaar																												
Rollend materieel	5 jaar																												

¹ Omzendbrief van 24 december 1987 - Toepassing van het nieuwe boekhoudkundig plan voor ziekenhuizen vanaf 1 januari 1988

² Omzendbrief van 1 oktober 2024 - Belangrijke wijzigingen aan de boekhoudregelgeving van toepassing op de ziekenhuizen vanaf boekjaar 2026

³ Omzendbrief van 1 oktober 2024 - Belangrijke wijzigingen aan de boekhoudregelgeving van toepassing op de ziekenhuizen vanaf boekjaar 2026

<p>Intercalare interesten</p> <p>Het gaat om de intresten bij de externe financiering van materiële vaste activa in aanbouw tijdens de periode voor deze activa bedrijfsklaar zijn. Het is een optie om ze te activeren en ze werden vroeger opgenomen in de 203 Oprichtingskosten en verplicht afgeschreven aan 10%.</p> <p>De nieuwe intercalaire intresten moeten, bij activering, steeds geboekt worden in dezelfde rubriek van de klasse 2 als de investering waarop ze betrekking hebben.</p> <p>Zijn de afschrijvingstermijnen van de intercalaire intresten dan ook deze van de investering zelf?</p>	<p>Voor de vroeger geboekte intercalaire intresten die nog in de oprichtingskosten op de balans resterend per 31.12.2025, is er een uitdoofscenario voorzien. Hun lopende afschrijvingsplannen worden niet herzien. Vanaf 01.01.2026 worden er geen nieuwe intercalaire intresten meer geboekt op de rekeningen 203 en onderverdeling. (Van zodra de daar reeds geboekte intercalaire intresten volledig zijn afgeschreven, zullen de rekeningen 203 en 63003 en hun onderverdelingen niet meer van toepassing zijn in de MARZ.)</p> <p>Vanaf boekjaar 2026 worden de nieuw geactiveerde intercalaire interesten geboekt onder de categorie van de materiële vaste activa waartoe ze behoren en worden ze in principe over dezelfde levensduur als die materiële vaste activa afgeschreven.</p>
<p>Mogen de ziekenhuizen afwijken van de volgens KB 9 juli 2024 verplichte afschrijvingstermijnen?</p>	<p>De ziekenhuizen dienen in principe de opgelegde afschrijvingstermijnen die passen binnen de boekhoudrechtelijke bepalingen van het KB van 9 juli 2024 te volgen. Doch kan het bestuursorgaan beslissen om in bepaalde uitzonderlijke situaties en met het oog op het behouden van het “waar en getrouw beeld” hiervan af te wijken. Dergelijke uitzonderlijke situatie wordt gemotiveerd en toegelicht in de jaarrekening.</p>
<p>Wordt gedurende de hele afschrijvingsperiode hetzelfde bedrag afgeschreven?</p>	<p>Ja, de afschrijvingen worden lineair per jaar geboekt over de ganse afschrijvingstermijn met dien verstande dat in het jaar van ingebruikname, de afschrijving pro rata wordt berekend vanaf de maand na de ingebruikname. In het laatste jaar van de afschrijvingstermijn is de afschrijving dan beperkt tot de laatste maand van de afschrijvingsperiode.</p> <p>De enige uitzondering hierop vormt de eventuele aanpassing voor de afronding, daartoe wordt het afschrijvingsbedrag van de eerste of de laatste afschrijving aangepast indien nodig (m.a.w. een klein verschil in de decimalen is mogelijk).</p>

<p>Boeking van de financiering van de infrastructuur</p>	<ul style="list-style-type: none">- <u>Uitdovende federale financiering (ingevolge de Staatshervorming van 2011 “Vlinderakkoord”)</u> <p>Tot de volledige afschrijving van de investering worden de subsidies geboekt als resultaat (rekening 7361, in plaats van t.e.m. 2025 op rek 753). Tegelijk wordt de kapitaalsubsidie op rekening 15 proportioneel afgebouwd.</p> <ul style="list-style-type: none">- Sinds de overdracht van de financiering naar de gefedereerde entiteiten, verschilt de financiering en de boekhoudkundige verwerking naargelang de regio: <p>1. Vlaanderen:</p> <p>1) Uitdovende VIPA-financiering gebruikstoelagen (t.e.m. 2016)</p> <ul style="list-style-type: none">• Voor het kapitaalsgedeelte van de jaarlijkse gebruikstoelagen is de boeking vergelijkbaar met de uitdovende “oude” VIPA financiering. Het verschil is dat, bij de toekenning van de financiering, een vordering voor het volledige kapitaalsbedrag geboekt werd op rekening 15. Kapitaalsubsidies, ook al werd het niet in één bedrag uitbetaald. Tot volledige afschrijving van de investeringen, worden de subsidies in resultaat genomen (rek. 7362) met evenredige vermindering van rekening 15. Kapitaalsubsidies.• Het intrestgedeelte van de gebruikstoelagen dat jaarlijks wordt ontvangen, wordt jaarlijks als bedrijfsopbrengst geboekt op dezelfde rekening als de in resultaatname van de kapitaalsubsidie: 7362 volgens het principe “bijzaak volgt hoofdzaak”.
--	--

2) Forfaitaire VIPA-financiering vanaf 2017

Bij de jaarlijkse betaling (of jaarlijkse toezegging) van het instandhoudings- en het strategisch forfait en het toestelforfait wordt het volgende geboekt, voor zowel kapitaal- als intrestdeel conform de uitbetaling:

55X. Kredietinstellingen

(of 413X. Te ontvangen subsidies (indien vertraging in de uitbetaling))

@ 733010. Strategisch forfait (Vlaamse Gemeenschap)

@ 733011. Instandhoudingsforfait (Vlaamse Gemeenschap)

@ 7330121. Toestelforfait (Vlaamse Gemeenschap)

Merk op dat deze infrastructuursubsidies niet op de rekeningen 15. Kapitaalsubsidies kunnen opgenomen worden, en bijgevolg worden deze subsidies ook niet gelijkmatig met de afschrijvingen op de gesubsidieerde investeringen in resultaat genomen.

Immers, de forfaits worden per jaar toegekend en ook hun bedrag kan jaarlijks wijzigen. De subsidies worden geboekt op de datum dat ze vast komen te staan voor dat jaar. Een principieel akkoord voor een langere periode houdt in dat elk jaar bepaalde voorwaarden vervuld moeten zijn, en dus heeft het ziekenhuis geen vaststaand recht op de subsidie en geen vordering op Vlaanderen.

- Evenwel kunnen de reeds ontvangen en niet opgebruikte forfaits desgewenst in het eigen vermogen worden opgenomen, op de rekening 13. **Bestemde fondsen.**

691. Overboeking naar de bestemde fondsen

@ 130. Fondsen bestemd voor investeringen

Merk op:

[Bevestiging van de werkgroep ziekenhuizen van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren: Indien ontvangen strategische en instandhoudingsforfaits hoger zijn dan de kosten die de forfaits beogen te dekken in een specifiek boekjaar, worden de forfaits volledig in resultaat erkend \(\[geen gebruik van overlopende rekeningen\]\(#\)\) en kan het ziekenhuis ervoor opteren om een bestemd fonds aan te leggen voor deze "niet-opgebruikte VIPA forfaits".](#)

2. Brussel

1) Investeringsubsidie: voor nieuwbouw, uitbreiding, renovatie, aankoop van apparatuur of gebouwen: Wanneer de toekenning van de subsidie onvoorwaardelijk is, wordt het volledige kapitaalbedrag opgenomen in rek. 1504. Kapitaalsubsidies – gefedereerde entiteiten (bij de toezegging of ontvangst).

i. Bij de toezegging subsidie (op lange termijn - 20 jaar)

2912. Te ontvangen subsidie

@ 1504. Kapitaalsubsidies – gefedereerde entiteiten

ii. Overboeking naar KT (ieder jaar 1/20ste)

413X. Te ontvangen subsidies

@ 2912. Te ontvangen subsidie

iii. Bij ontvangst subsidie

55X. Kredietinstellingen

@ 413X. Te ontvangen subsidies

iv. Met jaarlijkse afschrijving volgens de afschrijving van het gesubsidieerde actief 1504. Kapitaalsubsidies – gefedereerde entiteiten

@ 7363. In resultaat te nemen kapitaal- en intrestsubsidies

2) Onderhoudssubsidie:

Wordt op dezelfde manier geboekt als de investeringsubsidies, met dat verschil dat de subsidie wordt toegezegd voor 5 jaar en dat deze in resultaat wordt genomen i.f.v. het afschrijvingsritme van de gesubsidieerde onderhoudswerken.

3) Huursubsidie: subsidie bestemd voor het dekken van de kosten van een huurcontract voor een onroerend goed waarin de instelling zich bevindt.

55X. Kredietinstellingen

(of 413X. Te ontvangen subsidies (indien vertraging in de uitbetaling))

@73311. Bedrijfssubsidies van de gefedereerde entiteiten

4) **Projectsubsidie: eenmalige subsidie voor specifieke projecten**

- Investeringsgericht en over enkele jaren besteed, afhankelijk van het type subsidie als kapitaalsubsidie of als bestemd fonds:

55X. Kredietinstellingen

(of 413X. Te ontvangen subsidies (indien vertraging in de uitbetaling))

@ 1504. Ontvangen bedragen - Gefedereerde entiteiten

OF @130. Fondsen bestemd voor investeringen

- Operationele projecten:

55X. Kredietinstellingen

(of 413X. Te ontvangen subsidies (indien vertraging in de uitbetaling))

@ 73311. Bedrijfssubsidies van de gefedereerde entiteiten

3. **Waals Gewest en Franse Gemeenschap**

De boekhoudkundige verwerking gebeurt via rekening 706. Prix d'hébergement. Vervolgens kunnen extra boekingen op voorzieningen (voor alle risico's, mogelijke verliezen...) of bestemde fondsen (bij positief overgedragen resultaat) uitgevoerd worden, optioneel en afhankelijk van het beleid van het ziekenhuis.

Bij het factureren van een verblijfsdag aan een ziekenfonds (voor normaal verzekerde patiënten):

402. Verzekeringsinstellingen

@ 706. Prix d'hébergement

Bij besteding zullen vooral de volgende rekeningen gedebiteerd worden:

- Voor investeringen: 2XX. Materiële vaste activa
- Voor financiële kosten: 65X. Financiële kosten

Rekeningen	
<p>Codering van rekeningen⁴</p>	<ul style="list-style-type: none"> - “Rekeningnummer” : De eerste (7) cijfers: voor de balansrekeningen en voor kosten- en opbrengstenrekeningen (zie Bijlage 1 van het KB MARZ 1987) - “Kostenplaats” voor de analytische boekhouding: de 3 volgende cijfers (zie Bijlage 2 van het KB MARZ 1987) hebben betrekking op bedragen die <ul style="list-style-type: none"> ○ ofwel wachten op een bestemming; ○ ofwel toegewezen worden aan te verdelen gemeenschappelijke of hulpkostenplaatsen; ○ ofwel toegewezen worden aan definitieve kostenplaatsen - “Suffix” of “kostprijsselement”: ook wel het samenstellend element of bestanddeel van de kostprijs m.a.w. enkel te registreren bij kostenrekeningen (klasse 6) - Voorbeeld: 60301/210/3 (codering volgens de aard/de kostenplaats/het kostprijsselement)
<p>Tabel van kostprijsselementen⁵</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Zie gecoördineerde versie van het Koninklijk Besluit van 14 augustus 1987 - Een kostprijsselement of suffix verwijst naar een specifieke categorie van kosten die afzonderlijk wordt geregistreerd met het oog op analyse, nl. om na te gaan hoe de totale kosten van een product, dienst of activiteit zijn opgebouwd. - In artikel 5 van het KB MARZ van 14 augustus 1987 worden de volgende 10 bestanddelen van de kostprijs opgelegd: <ul style="list-style-type: none"> • 0 Afschrijvingen • 1 Financiële kosten • 2 Algemene kosten • 3 Onderhoud • 4 Verwarming • 5 Administratie • 6 Was- en linnen • 7 Voeding • 8 Internaat • 9 Medische kosten

⁴ Omzendbrief van 24 december 1987 - Toepassing van het nieuwe boekhoudkundig plan voor ziekenhuizen vanaf 1 januari 1988

⁵ Omzendbrief van 16 november 1988 - Nieuwe tabel van de kostprijsselementen volgens het boekhoudkundig plan opgelegd door het Koninklijk Besluit van 14 augustus 1987

<h2>Kostenplaatsen</h2>	
<p>Mogen de ziekenhuizen zelf ongebruikte kostenplaatsen toewijzen aan een activiteit?</p>	<p>Ziekenhuizen mogen, naar analogie met de boekhoudrekeningen, een of meerdere posities toevoegen aan de bestaande kostenplaatsen, enkel voor verdere verfijning en voor intern gebruik.</p> <p>Het verdient aanbeveling om ongebruikte kostenplaatsen vrij te houden voor toekomstige toekenningen vanuit de FOD voor nieuwe of af te zonderen activiteiten. Ingeval na verloop van tijd door de FOD Volksgezondheid nieuwe of af te zonderen activiteiten worden gedefinieerd met toewijzing van de kostenplaats, moeten deze vanaf dat boekjaar verplicht gebruikt kunnen worden.</p>
<h2>De toelichtingen bij de jaarrekeningen</h2>	
<p>Kunnen vanaf de boekhoudkundige afsluiting 2026 de nieuwe modellen uit de bijlage van het KB jaarrekeningen ook worden neergelegd bij de Balanscentrale van de Nationale Bank van België, ter vervanging van de modellen van de NBB?</p>	<p>De FOD Volksgezondheid heeft de nieuwe modellen voor de ziekenhuizen, uit de bijlage van het KB jaarrekeningen en inclusief deze die in de omzendbrief van 1 oktober 2024 (bijlage 4) zijn toegevoegd, ter info overgemaakt aan de Balanscentrale van de Nationale Bank van België.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Voor zover het KBO-nummer enkel het ziekenhuis betreft, zullen de ziekenhuizen de nieuwe modellen overmaken in de plaats van de schema's van de NBB zelf. - De vzw's die meerdere ziekenhuizen, of naast een ziekenhuis nog één of meerdere andere non-profit instellingen overkoepelen, dienen nog steeds de schema's die gelden voor alle vzw's over te maken. <p>In de toekomst zal de NBB voorzien om een (nog bij KB aan te passen) set ziekenhuismodellen te aanvaarden en voor deze modellen ook rekenkundige en logische controles voorzien. Minstens voor het boekjaar 2026 zullen deze controles nog niet voorzien zijn.</p> <p>Cf. Infra, u wordt verder op de hoogte gehouden via omzendbrief.</p>

<p>Worden in de toekomst alle modellen opgenomen in het nieuwe KB?</p>	<p>In de toekomst en in ieder geval van zodra aan alle ziekenhuizen (ook de openbare) zou worden opgelegd dat de jaarrekening neer te leggen is bij de Balanscentrale van de NBB, zullen de toelichtingen van het KB jaarrekeningen (cf. NBB 6.3 en volgende) worden aangepast, in overleg met de NBB, met de bedrijfsrevisoren en de sector (FRZV).</p>
--	--

MARZ vanaf 2026	
Bij de rekeningen van klasse 1	
Uitsplitsing van de rekening 10. Fondsen van het ziekenhuis?	<p>Voor de uitsplitsing van de fondsen van het ziekenhuis (rekening 10):</p> <p>Indien het retroactief nog mogelijk is om de rekening 101. Permanent toegekende schenkingen, legaten en subsidies samen te stellen, is het gebruik van deze rekening in combinatie met de rekening 100. Beginvermogen aan te bevelen.</p> <p>Omwille van pragmatische redenen is het aanvaardbaar om alleen de rekening 100. Beginvermogen te gebruiken op 01.01.2026, die dan overeenstemt met de vroegere rekening 10. Dotaties, giften en inbreng in kapitaal.</p>
Is er geen rekening 132 'Belastingvrije reserves' voorzien?	Neen, hier is (momenteel) geen nood aan door de wijze waarop alle Belgische ziekenhuizen zijn georganiseerd en werken in een 'not-for-profit'-context.
Rekeningen 13 – 15 – 16 - 18	<ul style="list-style-type: none"> - Rubriek 13: "Bestemde fondsen" vervangen "reserves" en mogen enkel voor het specifieke doel worden gebruikt. - Rubriek 15: Meer rekeningen voor kapitaalsubsidies. - Rubriek 16: Voorzieningen worden uitgebreid. - Bij meerdere rekeningen schulden en vorderingen, in klasse 1 en in andere klassen, wordt het onderscheid gemaakt naargelang de schulden en vorderingen al dan niet rentedragend zijn. - Rubriek 18: Sluitingspremies behouden.
Wat is het verschil tussen bestemde fondsen en kapitaalsubsidies?	<p>Zie ook de brochure van het IBR: Verenigingen en stichtingen: twee nieuwe brochures</p> <p>Indien middelen voor een bepaald toekomstig doel worden voorzien en definitief ter beschikking zijn gesteld van het ziekenhuis, dan behoren deze middelen tot het <u>eigen vermogen</u> van het ziekenhuis:</p>

Inhoudelijk:

- De **bestemde fondsen** (rek. 13) omvat middelen voor een specifiek omschreven beleidsdoelstelling. Deze fondsen kunnen voortkomen uit een beslissing van het bestuursorgaan om de (overgedragen) winst van het boekjaar aan te wenden met een bepaald doel, of ze kunnen afkomstig zijn van schenkingen, legaten of subsidies met het oog op een bepaald project of doel.
- **Kapitaalsubsidies** (rek. 15): Dit betreft kapitaalsubsidies die worden toegekend om specifieke investeringen in infrastructuur of andere duurzame activa te ondersteunen. Deze subsidies worden vaak verstrekt door de overheid, maar kunnen ook door derden (vb. de artsen, cf. infra) toegekend worden.

Gevolgen van de boekhoudkundige verwerking op resultaat en balans:

- Bij aanleg van een **bestemd fonds** is de boeking deel van de resultaatverwerking (rek. 69), net als bij aanwending. Er is geen impact op het resultaat, wel op de balans (verhoging resp. verlaging van de bestemde fondsen).
- De **kapitaalsubsidies** worden ofwel bij ontvangst, ofwel bij toezegging geboekt en dit heeft impact op de balans. Bij aanwending van de middelen is er naast de impact op de balans (verlaging kapitaalsubsidies) ook een verhoging van het resultaat (via creditering van rekening 736X).

In de toelichting bij de jaarrekening:

In beide gevallen is er een toelichting vereist bij de jaarrekening: oorsprong van de subsidies, bedragen die zijn toegevoegd of teruggenomen in het boekjaar, de wijze van verwerking (vb. voor kapitaalsubsidies: evenredig met afschrijvingen) en eventuele voorwaarden of beperkingen verbonden aan de subsidies/het fonds.

<p>Er is in de MARZ binnen de kapitaalsubsidies een rekening 1505. Ziekenhuisartsen. Kan een tussenkomst van de artsen dan niet in de vorm van aanleg en gebruik van een bestemd fonds (rekeningen 13)?</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Indien er geen terugvorderingsrecht van de artsen is, dan worden deze tussenkomsten van de artsen voor de investeringen als kapitaalsubsidie (rekening 1505. Ziekenhuisartsen) geboekt. Dit bedrag wordt dan opgenomen in het eigen vermogen van het ziekenhuis. In het jaar van aanwending wordt het resultaat van het ziekenhuis beïnvloed (rekening 7363. Andere in resultaat te nemen kapitaal- en intrestsubsidies). - Betreft het tussenkomsten van de artsen voor andere beleidsdoeleinden dan investeringen, en zonder terugvorderingsrecht, dan kan een bestemd fonds worden aangelegd (rekening 13). - P.m. Indien er terugvorderingsrecht van de artsen is, rekening houdende met de financiële regeling tussen artsen en ziekenhuis, dan wordt dit niet geboekt bij het eigen vermogen maar in de klasse 4 (meestal 489. Andere diverse schulden).
<p>Bij de rekeningen van klasse 2</p>	
<p>Opvolging van de vaste activa: laatste en voorlaatste cijfer van de rekeningen van klasse 2? (zie ook erratum bij de aanpassing van de voetnoten)</p>	<p>Voor de vaste activa (in de klasse 2) moet de volgende informatie beschikbaar zijn, in de boekhouding zelf met aangepaste rekeningen (suggestie nummering rekeningen) OF in een aparte module die de boekhouding voedt. Deze informatie moet controleerbaar zijn door de bedrijfsrevisor (zie ook de omzendbrief <i>'Belangrijke wijzigingen aan de boekhoudregelgeving van toepassing op de ziekenhuizen vanaf boekjaar 2026'</i> van 1 oktober 2024):</p> <p>Voor de opvolging van bepaalde rubrieken van de klasse 2, en omwille van de toelichtingen bij de jaarrekeningen, worden de ziekenhuizen gevraagd om de informatie intra- en/of extra-comptabel transparant beschikbaar te hebben betreffende:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aanschaffingswaarde - geboekte meerwaarden - geboekte afschrijvingen en waardeverminderingen <p>en</p> <ul style="list-style-type: none"> - in volle eigendom - andere (= niet in volle eigendom)

<p>Opdeling 'Aanschaffingswaarde – geboekte meerwaarde – afschrijvingen en waardeverminderingen'</p> <p>Opdeling 'In volle eigendom – Niet in volle eigendom (= andere)'</p>	<p>Er zijn 2 opties voor de bovengenoemde opvolging, eenvoudig te verifiëren door de bedrijfsrevisor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>in de boekhouding</u> zelf, m.a.w. met afzonderlijke rekeningen; - <u>in een afzonderlijke softwaremodule</u> die het boekhoudprogramma rechtstreeks voedt. <p>De voorgestelde (voor)laatste cijfers van de rekeningen zijn mogelijkheden, geen verplichtingen.</p> <p>De informatie dient te worden opgenomen in de toelichtingen, en desgevallend ook overgemaakt aan de Balanscentrale van de NBB.</p> <p>p.m. Er worden nooit meerwaarden geboekt voor immateriële vaste activa.</p> <p>De informatie dient te worden opgenomen in de toelichtingen, en desgevallend ook overgemaakt aan de NBB Balanscentrale (p.m. bij de rekening 223 is er enkel 'andere').</p>
<p>Bij de rekeningen van klasse 3</p>	
<p>Rekening 31 'Grondstoffen en leveringen':</p>	<p>Elk onderdeel wordt opgedeeld in 'Aanschaffingswaarde' en eventuele 'Geboekte waardeverminderingen (-)'.</p>
<p>Klasse 3⁶</p>	<ul style="list-style-type: none"> - De rekeningen van de rubriek 31 "Grondstoffen en leveringen" zijn vanaf 2026 op te delen in "Aanschaffingswaarde" en "Geboekte waardeverminderingen (-)" - De rubriek 35. "Onroerende goederen bestemd voor de verkoop" wordt vanaf 2026 toegevoegd.

⁶ Omzendbrief van 1 oktober 2024 - Belangrijke wijzigingen aan de boekhoudregelgeving van toepassing op de ziekenhuizen vanaf boekjaar 2026

Bij de rekeningen van klasse 6	
Boekingsregels voor rekeningen 600 en 601 ⁷	<p>Kosten en opbrengsten van rekeningen 600 “Aankopen van farmaceutische producten “ en 601 “Aankopen van niet-steriele medische producten “ (met uitzondering van de subrekeningen 6000 “Farmaceutische specialiteiten”, 6001, 6005, 6006, 6007 “Synthesemateriaal en farmaceutische zwachtels en breukbanden”, 6008 “Andere farmaceutische producten”, 6009 en 6011 “Medische gassen niet-farmaceutische specialiteiten”) moeten rechtstreeks worden aangerekend op de gebruikerkostenplaats. Deze verplichting geldt enkel voor algemene ziekenhuizen en niet voor psychiatrische ziekenhuizen, met uitzondering van enkele subrekeningen.</p>
Wat is het verschil tussen rekening 617 ‘Uitzendkrachten en ter beschikking gesteld personeel’ en 611 ‘Externe diensten’?	<ul style="list-style-type: none"> - Als de personeelsleden worden ingezet voor een welbepaald aantal werkuren, en de kost wordt aangerekend door een extern bestuur of een uitzendbureau die de salarissen uitbetaalt, dan moet de factuur geboekt worden op rekening 617. - Als een welbepaalde opdracht (diensten en consultancy) wordt uitbesteed, dan wordt de factuur geboekt op de rekening 611. <p>Merk op:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Enkel voor de personeelsleden waarvan de kost op rekening 617 en op rekening 62 wordt geboekt, worden de VTE opgenomen op de sociale balans. - Dit is niet het geval voor diensten en consultancy waarvan de factuur op rekening 611 wordt geboekt.
Rekening 62 – geschrapte onderverdeling personeelstypes	<p>Voor boekjaar 2026 zullen wel de VTE maar geen bedragen per personeelstype worden opgevraagd in de Finhosta-inzameling (tabel 13).</p> <p>In de loop van 2026 volgt een actualisering van de personeelstypes met als doelstelling een relevantere opdeling.</p>

⁷ Omzendbrief van 10 mei 1994 – KB van 29 maart 1994 tot wijziging van het KB van 14 december 1987 betreffende de jaarrekeningen van de ziekenhuizen

<p>Wanneer zijn personeelskosten te beschouwen als recurrent of niet-recurrent? Hoe worden personeelskosten van vorig jaar geboekt?</p>	<p>De loonkosten van het jaar X worden op de rekening 62 van het recurrent bedrijfsresultaat opgenomen in boekjaar X. Het tijdstip van uitbetaling is in deze niet relevant, voor zover het bedrag bekend is vóór de boekhoudkundige afsluiting.</p> <p>Een concreet voorbeeld: onregelmatige prestaties van december X die worden uitbetaald in januari X+1 zijn recurrente kosten van het jaar X en worden ook in jaar X geboekt.</p> <p>Zijn er looncorrecties voor jaar X die pas gekend zijn na de afwerking van de jaarrekening van jaar X, dan wordt dit geboekt als een niet-recurrente kost (rek. 665). De vroegere rekening in de uitzonderlijke kosten 6692. Bezoldigingen en sociale lasten m.b.t. vorige boekjaren heeft geen equivalent in de MARZ vanaf 2026. Indien gewenst kan het ziekenhuis een afzonderlijke rekening 665X voorzien voor deze niet-recurrente personeelskosten.</p>
<p>Medische controle⁸</p>	<p>De medische controle wordt op rubriek 623 “Andere personeelskosten” geboekt en niet op rekening 61. Op dezelfde rekening worden ook andere personeelskosten geboekt die niet noodzakelijk via de HR-software en op het individuele niveau van de werknemer worden opgevolgd, zoals de kosten van arbeidsgeneeskunde, abonnementen openbaar vervoer, verzekering arbeidsongevallen, ...</p>
<p>Loonvoorzieningen⁹</p>	<p>Rekening 625 “loonvoorzieningen”: het gaat om de loonvoorzieningen betreffende het vakantiegeld van het personeel, achterstallig loon, eindejaarsuitkering, niet opgenomen vakantiedagen, overuren enz. De manier waarop de vakantiegeldvoorziening wordt berekend hangt af van het of de in de instelling inzake vakantiegeld toegepast(e) stelsel(s) en dit overeenkomstig haar statuut, hetzij openbaar hetzij privé.</p>

⁸ Omzendbrief van 12 maart 1993 – KB van 1 februari 1993 houdende wijziging van het koninklijk besluit van 14 augustus 1987 tot bepaling van de minimumindeling van het algemeen rekeningstelsel voor de ziekenhuizen

⁹ Omzendbrief van 12 maart 1993 – KB van 1 februari 1993 houdende wijziging van het koninklijk besluit van 14 augustus 1987 tot bepaling van de minimumindeling van het algemeen rekeningstelsel voor de ziekenhuizen

<p>Betekenis van recurrent en niet-recurrent</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Recurrente inkomsten of uitgaven zijn regelmatig terugkerende posten die inherent zijn aan de normale activiteiten van het ziekenhuis gedurende meerdere boekjaren. Deze posten zijn voorspelbaar en worden verwacht. Dat de inkomst of de uitgave pas in een volgend boekjaar plaatsvindt, of betrekking had op een vorig boekjaar, verandert daar niets aan. Recurrente posten geven een goed beeld van de prestaties van het ziekenhuis op lange termijn. - Niet-recurrente inkomsten of uitgaven zijn eenmalige of incidentele posten die zeer weinig voorkomen en niet inherent zijn aan de normale ziekenhuisactiviteiten. Deze posten zijn vaak onverwacht en ongepland, en kunnen voortkomen uit uitzonderlijke gebeurtenissen zoals herstructureringen, verkoop van activa, schadevergoedingen, enzovoort. Niet-recurrente posten kunnen leiden tot vertekende resultaten als ze niet worden geïdentificeerd in de jaarrekening.
<p>Inhaalbedragen BFM</p>	<p>Zie het aparte onderdeel hierboven dat de herzieningen behandelt.</p>
<p>Rek. 63. Afschrijvingen, waardeverminderingen en voorzieningen voor risico's en kosten</p>	<p>Voortaan worden afschrijvingen en waardeverminderingen duidelijker opgesplitst in het boekhoudplan.</p>
<p>Bij de rekeningen van klasse 7</p>	
<p>Hoe moeten de eventuele tussenkomsten van de gemeenten in het kader van de tekortenregeling van de openbare ziekenhuizen (artikel 125 van de gecoördineerde ziekenhuiswetgeving van 10 juli 2008) worden geboekt?</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Bij einde boekjaar wordt het ingeschatte bedrag geboekt als vordering op > 1 jaar op rekening 2913. Tussenkost van de gemeente. Bij uitzicht op uitbetaling, wordt het bedrag overgeboekt naar de vordering op < 1 jaar rek. 4130 - Als de tussenkomst recurrent is, met name als het ziekenhuis (bijna) elk jaar rekent op de gemeente: 4130. Tussenkost van de gemeente(n) @ 73312. Andere bedrijfssubsidies - Als de tussenkomst niet-recurrent is: 4130. Tussenkost van de gemeente(n) @ 765. Andere niet-recurrente bedrijfsopbrengsten

<p>73313. Aanvullende RIZIV-financiering van de opdracht van algemeen belang (art. 56, §1) - uit de honoraria</p>	<p>Het gebruik van deze rekening wordt aanbevolen maar op dit ogenblik niet opgelegd.</p> <p>Het forfaitaire bedrag van het RIZIV, uit de honoraria, wordt als subsidie en identificeerbaar geboekt op deze nieuwe rekening. (zie “Overeenkomst ter uitvoering van artikel 56, §1 voor een aanvullende financiering van de opdracht van algemeen belang die aan de ziekenhuizen is toevertrouwd in het kader van een bijzondere inspanning van de federale overheid”).</p> <p>De kostenplaats(en) word(t)(en) per ziekenhuis en per jaar bepaald in overleg met alle betrokken actoren. Het is belangrijk dat de uitgaven in overeenstemming zijn met het doel van de aanvullende financiering, en overlegd met de medische raad.</p> <p>Voor een goed begrip: De forfaitaire RIZIV-financiering financiert geen prestaties. De financieringsbron (nl. uit een RIZIV-budget dat aanvankelijk voorzien was om artsenhonoraria te vergoeden) voor de bepaling van de opbrengstenrekening heeft voor de boekhoudkundige verwerking geen belang, net zomin als het feit dat elk ziekenhuis de besteding dient te overleggen met de medische raad.</p>
<p>Op welke rekening worden de ontvangsten voor de financiering van de Zorgcentra na Seksueel Geweld (ZSG) geboekt?</p>	<p>De subsidies ZSG, die via het RIZIV worden overgemaakt aan de betrokken ziekenhuizen, worden geboekt op de daartoe vrijgemaakte kostenplaats 559, op de rekening 73312. Andere bedrijfssubsidies.</p>
<p>Wanneer wordt een subsidie op de rekening 733. Subsidies geboekt, en wanneer op de rekening 736. In resultaat te nemen kapitaal- en intrestsubsidies?</p>	<p>Het gebruik van de rekening 736 is voor het jaarlijks in resultaat nemen van subsidies waarvan de betaling eerder met een éénmalig bedrag werd overgemaakt en bij ontvangst van dat kapitaal in het eigen vermogen werd opgenomen (rekening 15. Kapitaalsubsidies). Het bedrag dat in resultaat wordt genomen komt in principe overeen met het verminderen van de waarde van die kapitaalsubsidies. Het bedrag volgt de jaarlijkse kost. In het geval van de subsidiëring van de bouw van infrastructuur met een éénmalig bedrag, dan betreft het de jaarlijkse afschrijvingskosten .</p> <p>Het gebruik van de rekening 733 is voorbehouden voor (al dan niet periodieke) subsidies voor kosten van het boekjaar zelf.</p>

<p>Belangrijke wijzigingen aan de boekhoudregelgeving voor ziekenhuizen vanaf boekjaar 2026¹⁰</p>	<ul style="list-style-type: none">- Uitzonderlijke resultaten verdwijnen als aparte rubriek; voortaan zijn er enkel bedrijfs- en financiële resultaten, elk opgesplitst in recurrente en niet-recurrente resultaten.<ul style="list-style-type: none">o Recurrente resultaten: regulier, voorspelbaar en doorlopend.o Niet-recurrente resultaten: weinig frequent, ongepland en onverwacht. Kernactiviteiten. <p>Bedrijfssubsidies en kapitaal- en interestsubsidies worden voortaan geboekt onder bedrijfsopbrengsten (rubriek 73) in plaats van onder financiële opbrengsten.</p>
--	--

¹⁰ Omzendbrief van 1 oktober 2024 - Belangrijke wijzigingen aan de boekhoudregelgeving van toepassing op de ziekenhuizen vanaf boekjaar 2026